



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **Mgr.P. S.**, narozený dne xxxxxxxx
trvalým pobytem K.
zastoupený advokátem Mgr. Luděkem Voigtem
sídlem Bělohorská 185/163, 169 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 29. 6. 2015 č. j. MSP-23/2014-LO-ROZ/4

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Předmět přezkumu

- 1. Žalobce se domáhá zrušení správního rozhodnutí ze dne 29. 6. 2015 č. j. MSP-23/2014-LO-ROZ/4 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým ministr spravedlnosti zamítl žalobcův

rozklad podaný proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 15. 8. 2014 č. j. MSP-40/2014-OSD-ROZ/9 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) a kterým zároveň prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žalobcova žádost o zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv.

II.

Žalobní body a vyjádření žalovaného

2. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné (*první žalobní bod*), neboť podle jeho názoru ignoruje eurokonformní výklad předpisu, pod který byla řešená otázka subsumována, s tím, že napadené rozhodnutí vychází z formálního chápání práva bez ohledu na materiální základ chráněného právního statku. Napadenému rozhodnutí vytýká nesprávný výklad při aplikaci ustanovení § 40b zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů, resp. ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „*zákon o rozhodčím řízení*“). Žalobce má za to, že obecně, ale zvláště pro tento případ jím získané právnické vzdělání je rovnocenné s právním vzděláním získaným na českých právnických fakultách i v oblasti práva občanského, když zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jenž byl součástí českého právního řádu do 31. 12. 2013, je stále součástí slovenského právního řádu. Obdobné platí podle žalobce i pro občanský soudní řád. Žalobce uvádí, že se narodil v Československu, a proto mu přijde absurdní domáhat se uznání rovnocennosti vzdělání získaného při studiu vysoké školy v oboru právo na Slovensku, když právní řád a jeho výstavba je podřízena zcela identickým zásadám. Zásada recipacity zde vyznívá naprázdno. Žalobce má rovněž za to, že právní statek chráněný ustanovením § 40b a násl. zákona o rozhodčím řízení je zvýšená ochrana spotřebitele, která je harmonizována směrnicemi Evropské unie (dále „*EU*“) a je provedena stejně ve Slovenské republice (dále „*SR*“) jako v České republice (dále „*ČR*“). Nezákonnost napadeného rozhodnutí tak žalobce spatřuje ve formálním srovnání poskytovaného vzdělání v oboru právo na vysokých školách v ČR a SR, když uznání rovnocennosti vzdělání může být zamítnuto pouze tehdy, pokud rozdíly mezi studijními programy budou prokázány a značné. Žalovaný podle žalobce ignoruje smlouvu mezi ČR a SR ze dne 28. 11. 2013 o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v ČR a v SR, nerespektuje smlouvu mezi ČR a SR ze dne 23. 11. 1992 o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci a nepřihlíží k Úmluvě ze dne 11. 4. 1997 o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu.
3. Žalobce má za to, že napadené rozhodnutí je v rozporu s primárním právem EU, když klade překážky pro uplatnění kvalifikace získané v jiném státě EU (*druhý žalobní bod*), a proto má za to, že předběžná otázka k Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „*SDEU*“), zda odůvodnění překážek (v napadeném rozhodnutí) pro výkon povolání žalobce jako rozhodce ve sporech ze spotřebitelských smluv ob stojí v porovnání s komunitárním právem (zejména čl. 165 smlouvy o fungování Evropské unie, dále jen „*SFEU*“) a mohla by přispět k vyřešení předmětného sporu.
4. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl buď žalobu jako opožděnou odmítnout, anebo ji jako nedůvodnou zamítnout v případě, že by nedošlo k jejímu odmítnutí. Žalovaný měl za to, že lhůta pro podání žaloby proti napadenému rozhodnutí, jež bylo doručeno dne

30. 6. 2015, uplynula dne 30. 8. 2015. Žalobce ji však podal dne 31. 8. 2015, tedy po lhůtě. K věci samé žalovaný připomněl, že žalobce je absolventem magisterského studia ve studijním oboru „právo“ na fakultě práva Panevropské vysoké školy (Paneurópska vysoká škola) v SR. Žalovaný zdůraznil, že žalobcovu žádost zamítl s odůvodněním, že žalobce nesplňuje podmínku stanovenou v § 40b odst. 1 písm. c) bodě 2. zákona o rozhodčím řízení, po srovnání studijních programů českých právnických fakult se studijním programem, který žalobce úspěšně absolvoval. K otázce rovnocennosti slovenského právnického vzdělání se vzděláním na českých právnických fakultách a k tvrzení žalobce o podobnosti české a slovenské právní úpravy, žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že ačkoli právní řády ČR a SR mají stejný historický základ a vycházejí ze stejných teoretických východisek, přičemž oba jsou ovlivněny evropským a mezinárodním právem, jejich platná právní úprava vykazuje rozdíly, pro něž nelze vzdělání ve studijním programu zaměřeném na slovenské právo považovat za vzdělání svým obsahem rovnocenné právnímu vzdělání poskytovanému na vysokých školách v ČR. Skutečnost, že se z formálního hlediska jedná o totožné zákony, nic nevypovídá o jejich skutečné věcné shodě. Žalovaný trvá na tom, že žalobce si osvojoval znalosti zahraničního pozitivního práva, a proto vzdělání, které získal, nic nevypovídá o znalostech českého právního řádu. Přitom kvalifikovaná znalost českého pozitivního práva a k němu se vážící judikatury a literatury je podle žalovaného esenciální znalostí, kterou získá absolvent na české právnické fakultě. K souladu svého postupu s evropským právem žalovaný uvedl, že postupoval nad rámec svých povinností uložených unijním právem za situace, kdy posuzovaný případ spadá pod výjimku čl. 51 SFEU z důvodu, že výkon funkce rozhodce je spjat s výkonem veřejné moci a kdy do určité míry rozhodce supluje funkci soudce. Vzhledem k výjimce čl. 51 SFEU je podle žalovaného vyloučeno, aby v posuzovaném případě bylo zasazeno právo usazování žalobce garantované článkem 49 SFEU.

5. Žalovaný má za to, že pokud by se městský soud přeci jen rozhodl položit SDEU předběžnou otázku, považuje žalovaný za nezbytné, aby byl SDEU rovněž dotázán na to, zda výkon funkce rozhodce pro spotřebitelské spory je, byť i jen příležitostně, spjat s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 SFEU. Teprve při negativní odpovědi lze podle žalovaného klást otázku stran obsahu žalobcova vzdělání.
6. Žalobcův odkaz na čl. 165 SFEU je podle žalovaného nepřiléhavý, neboť nemá žádný vztah k posuzování obsahu a shodnosti jednotlivých vzdělávacích programů v členských státech EU, ale toliko představuje závazek přispívat k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce.
7. Žalovaný ve svém vyjádření dále připomněl, že pro něho nemohl být ani rozhodný tvrzený, nedoložený přístup SR k zápisu absolventů tuzemských právnických fakult do Slovenské advokátní komory, neboť jednak tuto skutečnost tvrdí až v žalobě, jednak zápis do advokátní komory v SR je zcela odlišnou záležitostí od zápisu do seznamu rozhodců pro rozhodování spotřebitelských sporů, kdy na rozdíl od profese advokáta je rozhodci dána státem pravomoc za určitých podmínek řešit autoritativně spory, čímž dochází k faktickému výkonu veřejné moci.
8. K argumentaci ochranou spotřebitele žalovaný uvádí, že obsah spotřebitelského práva je převážně určován směrnici EU a cílem směrnice je pouze částečná, nikoli úplná harmonizace spotřebitelského práva členských států EU. Upravení jisté otázky prostřednictvím směrnice, jež je podle čl. 288 SFEU závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, kterého má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků

se ponechává vnitrostátním orgánům, podle žalovaného nevylučuje, aby členský stát EU stanovil další regulaci za účelem zvýšení ochrany spotřebitele. Zvýšená ochrana spotřebitele je též důvodem existence zvláštních požadavků na rozhodce, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv. Proto je podle žalovaného třeba požadovat po rozhodcích znalost komplexní právní úpravy v oblasti spotřebitelského práva a nikoli jen znalost v rozsahu transpozice směrnic EU do právního řádu ČR.

9. K tvrzenému ignorování vybraných mezinárodních smluv žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že smlouva mezi ČR a SR ze dne 28. 11. 2013 o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v ČR a v SR a úmluva ze dne 11. 4. 1997 o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu upravují uznávání vzdělání získané v zahraničí pouze pro akademické účely a nikoli pro účely profesní a smlouva mezi ČR a SR ze dne 23. 11. 1992 o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci uznávání kvalifikací neupravuje vůbec.
10. V replice žalobce nejprve připomněl právní úpravu počítání lhůt ve správním soudnictví, konkrétně ust. § 40 odst. 3 s. ř. s., z něhož vyplývá, že posledním dnem lhůty pro podání žaloby v případě, kdy případně poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je nejbližší následující pracovní den. Jelikož poslední den lhůty v projednávaném případě připadl na neděli 30. 8. 2015, stal se posledním dnem pro podání žaloby den 31. 8. 2015, kdy také žalobce podal žalobu. Lhůta k podání žaloby proto byla podle žalobce zachována. Žalobce připouští, že je mu známa judikatura Nejvyššího soudu ČR (ve věci sp. zn. 33 Cdo2819/2014), která poukázala na značnou odlišnost právních řádů ostatních členských států EU od právního řádu ČR. Žalobce má za to, že smyslem právní úpravy dané ustanovením § 40b zákona o rozhodčím řízení není předpoklad, aby rozhodce zapsaný do seznamu rozhodců osvědčil studium českého práva v oboru práva trestního, obchodního a správního. Právní řád SR je podle žalobce v oblasti tzv. práva na ochranu spotřebitele téměř identický s právním řádem ČR a znalost právního řádu SR bez dalšího postačuje k řádnému výkonu rozhodce určeného doložkou pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv v ČR. Žalobce se proto domnívá, že vysokoškolské vzdělání v oboru práva na vysoké škole v SR odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu na vysoké škole v ČR.

III.

Posouzení věci

11. Při jednání u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) setrvali oba účastníci řízení, resp. jejich zástupci na již uplatněných právních argumentech. Městský soud neprováděl důkazy navržené v žalobě, když po procesním poučení o případném provádění důkazů jednotlivými listinami správního spisu, nikoli správním spisem jako celkem, a o povinnosti žalovaného správního orgánu předložit svůj správní spis k výzvě soudu účastníci řízení (žalobce i žalovaný) nenavrhli konkrétní listinné důkazy ke čtení.
12. Městský soud přezkoumává správní rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“) a vychází přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, resp. v době vydání napadeného správního rozhodnutí, tedy toho rozhodnutí, kterým se uzavírá pravomocně správní

řízení, tj. správního rozhodnutí druhostupňového (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Věc posoudil následovně:

13. V první řadě podání žaloby posoudil městský soud jako včasné, neboť žaloba byla podána v poslední den lhůty tak, jak v případě lhůty končící v neděli umožňuje ustanovení § 40 odst. 3 s. ř. s.
14. Podle ust. § 40b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení (ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 30. 11. 2016, tedy účinném v době prvostupňového i druhostupňového správního rozhodování) zapisovalo Ministerstvo spravedlnosti na žádost do seznamu rozhodců fyzickou osobu, která získala vysokoškolské vzdělání v oboru právo 1. v magisterském studijním programu studií na vysoké škole v České republice, nebo 2. studií na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v bodě 1 na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice.
15. Městský soud se zcela ztotožňuje s právní argumentací žalovaného vyřčenou jak v napadeném a prvostupňovém rozhodnutí, tak i ve vyjádření k žalobě. Předmětem sporu mezi účastníky řízení nejsou v tomto případě skutkové otázky, nýbrž výlučně otázka právní, tedy otázka interpretace aplikovaného ustanovení § 40b odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o rozhodčím řízení, ve znění účinném v době správního rozhodování. Městský soud se shoduje se žalovaným v tom, že vzdělání poskytované v SR Panevropskou vysokou školou svým obsahem odpovídá vzdělání poskytovanému na právnických fakultách v ČR pouze zčásti. Přestože právní řády ČR a SR mají historický společný základ a jsou si příbuzné obsahově i jazykově a oba jsou v obdobné míře ovlivňovány evropským a mezinárodním právem, jejich platná úprava vykazuje po roce 1992 (a to i s přihlédnutím ke stejným vlivům evropského práva jak před vstupem, tak po vstupu obou zemí do EU) rozdíly, pro které nelze vzdělání dosažené ve studijním programu zaměřeném na právo, resp. právní řád SR považovat za vzdělání obsahově rovnocenné vzdělání poskytovanému na českých vysokých školách. Za podstatnou a správnou považuje městský soud právní argumentaci a úvahu žalovaného v tom, že vedle společného základu právní úpravy spotřebitelského práva a vedle ovlivnění tohoto odvětví práva směrnicemi EU, resp. obdobné harmonizace tohoto právního odvětví v ČR i SR, existuje prostor pro samostatnou, podrobnější, zvýšenou regulaci ochrany spotřebitelů, že právní řády ČR a SR vykazují rozdíly, které nejsou zanedbatelné, a proto vzdělání ve studijním programu orientovaném na právní řád SR, tedy vzdělání získané žalobcem, není rovnocenné právnímu vzdělání získanému v ČR. Tyto aspekty je nezbytné vzít v úvahu pro posouzení otázky zápisu do seznamu rozhodců v ČR. Městský soud se ztotožňuje se žalovaným v posouzení společenského a právního postavení rozhodce v tom, že nelze nevidět, že výkon rozhodcovské funkce do jisté, zákonem vymezené míry supluje výkon soudcovské funkce a je obdobou výkonu soudcovské rozhodovací funkce, tudíž má povahu výkonu veřejné moci a postavení rozhodce není v tomto úhlu pohledu srovnatelné s postavením advokáta.
16. Městský soud souhlasí s požadavkem žalovaného, aby rozhodci osvědčili znalost komplexní právní úpravy v oblasti spotřebitelského práva, nikoli jen v rozsahu uskutečněné transpozice směrnic EU do právního řádu ČR. Domnívá se, že zázemí

celkového právního prostředí je dáno nejen právním řádem (pozitivním právem, právními předpisy), ale i konstantní judikaturou a právní literaturou vyučovanou – pokud jde o český právní řád – na českých právnických fakultách

17. Pokud byla žaloba zamítnuta, znamená to, že městský soud po zvážení všech aspektů žaloby i vyjádření žalovaného a přezkoumávaného správního rozhodnutí dospěl k závěru, že žalovaný učinil všechna potřebná skutková zjištění již v prvním stupni správního řízení a vyšel ze skutkových zjištění vyplývajících ze srovnání studijních programů v ČR a na Slovensku. Městský soud se ztotožnil s jeho závěrem, že hlavní prvek vzdělání, tedy studium národního pozitivního práva obsahem neodpovídá vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysokých školách v ČR, neboť studenti v daném případě na Panevropské vysoké škole na Slovensku si osvojují znalosti ze základních odvětví práva slovenského, nikoli úpravy práva českého. Napadené rozhodnutí v jeho jednotě s rozhodnutím prvostupňovým, považuje soud za úplné a vycházející z nezbytných skutkových zjištění a ověření a zároveň za přesvědčivé, co se týče právní argumentace a vyřčených právních závěrů.
18. K žalobcově námitce, že žalovaný ignoroval dopad tří jím citovaných vybraných mezinárodních smluv, konkrétně smlouvy mezi ČR a SR ze dne 28. 11. 2013 o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v ČR a v SR, úmluvy ze dne 11. 4. 1997 o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu a smlouvy mezi ČR a SR ze dne 23. 11. 1992 o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci, lze jen opět souhlasit se žalovaným, že první dvě smlouvy skutečně dopadají cíleně na akademické, nikoli profesní prostředí, a co se týče třetí smlouvy o dobrém sousedství, tak ta se na danou problematiku vůbec nevztahuje.
19. S ohledem na výše uvedené posouzení přezkoumávaného rozhodnutí městský soud neshledal rozpor napadeného rozhodnutí s připomenutými ustanoveními primárního evropského práva a nenašel ani v normách tohoto práva oporu pro to, aby přikročil k podání předběžné otázky SDEU. Žalobcův návrh v tomto směru neshledal pro úspěšné posouzení žaloby důvodným.

IV.

Závěr a náklady řízení

20. Z výše uvedených důvodů dospěl městský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a odpovídá skutečnosti, že žalobce nebyl v řízení úspěšný, naopak ve věci měl plný úspěch žalovaný, kterému podle jeho sdělení náklady nevznikly, a proto jejich náhradu nepožaduje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. října 2017

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu